

Nr 217.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag till universitetssjukhusen m. m., i vad propositionen avser uppförande av centralblock vid lasarettet i Lund.

(3:e avd.)

I det propositionen nr 148 bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 7 mars 1952 har chefen för inrikesdepartementet, såvitt angår uppförande av centralblock vid lasarettet i Lund (s. 22—27), anfört att han utgår från att, därest riksdagen icke nu framställer erinran däremot, staten i enlighet med de principer, som sedan lång tid tillämpats vid beviljande av statsbidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, skall bidra med hälften av de framtida kostnaderna för centralblockets uppförande i enlighet med av medicinalstyrelsen efter centrala sjukvårdsberedningens hörande godkända ritningar.

Frågan om lasarettets i Lund utbyggnad har länge varit aktuell. Sedan år 1948 har varit tillsatt en byggnadsutredning, bestående av representanter för såväl Malmöhus läns landstings hälso- och sjukvårdsberedning som lasarettsdirektionen. Byggnadsutredningen har bl. a. föreslagit uppförande av ett s. k. centralblock för en beräknad totalkostnad av 35 820 000 kronor. Denna byggnad skulle inrymma medicinska, kirurgiska, neurologiska och neurokirurgiska kliniker, röntgendiagnostiska avdelningar, centrallaboratorium samt lokaler för direktion och lasarettkontor m. m. Landstinget har beslutat låta uppföra en sådan byggnad i huvudsaklig överensstämmelse med till landstinget överlämnade ritningar och för ändamålet beviljat ett anslag å 17 910 000 kronor eller sålunda hälften av den beräknade totalkostnaden. Landstinget har nu hemställt, att bidrag av statsmedel skall utgå med sistnämnda belopp.

Departementschefen finner det angeläget, att frågan om lasarettets utbyggnad bringas till sin lösning. Vid besök på platsen har departementschefen konstaterat, att det nuvarande lasarettet i vissa avseenden är mycket bristfälligt. Detta omdöme gäller såväl de olika byggnadernas belägenhet i förhållande till varandra som vissa klinikers materiella standard. Lasarettets spridning över ett stort, av en allmän trafikled sönderskuret område innebär, att den interna organisationen och kommunikationerna icke kunna ordnas på ett tillfredsställande sätt. De äldsta klinikbyggnaderna äro starkt

nerslitna och kunna icke anses motsvara anspråken på en godtagbar lasaretsstandard. Slutligen nämnes, att en ombyggnad i princip enligt det förslag som nu föreligger med en stark koncentration av bebyggelsen är en förutsättning för att den sedan länge eftersträvade tomtregleringen mellan lasarettet och universitetet skall kunna genomföras. Departementschefen har funnit det i och för sig godtagbart, att lasarettets utbyggnadsbehov tillgodoses bl. a. genom uppförande av ett s. k. centralblock. Det föreliggande förslaget anses kunna läggas till grund för det fortsatta utredningsarbetet. Härvid böra särskilt beaktas alla möjligheter att begränsa antalet utrymmen och deras storlek liksom av byggnadsstyrelsen i andra avseenden framförda synpunkter. Det förutsättes, att landstinget lämnar medicinalstyrelsen och byggnadsstyrelsen tillfälle att redan på ett tidigt stadium följa det fortsatta utredningsarbetet. Det slutgiltiga förslaget bör sedan i vanlig ordning ingivas till medicinalstyrelsen för prövning och fastställelse efter granskning av centrala sjukvårdsberedningen.

Arbetena med centralblockets uppförande torde icke hinna påbörjas under budgetåret 1952/53. Någon medelsanvisning erfordras därför icke för nämnda budgetår.

Utskottet. Enligt departementschefens uttalande i förevarande proposition skall utbyggnadsbehovet för lasarettet i Lund tillgodoses bl. a. genom uppförande av ett s. k. centralblock. Härvid anses ett föreliggande principförslag kunna läggas till grund för det fortsatta utredningsarbetet.

Utskottets vederbörande avdelning har vid besök på lasarettet besett stora delar av det nuvarande byggnadsbeståndet och platsen för det blivande centralblocket samt med representanter för landstinget, byggnadsutredningen och överläkarna överlagt om den aktuella situationen. Utskottet har därvid kommit till den uppfattningen, att en modernisering av åtskilliga klinikbyggnader och en centralisering av vården få anses ofrånkomliga.

Vid besöket tog utskottet del av ritningar och övrigt utredningsmaterial. Ehuru detta material icke innefattar slutligt utformade förslag, ger det likväl en bild av den tänkta planlösningen, som i stort sett förefaller ändamålsenlig. Utskottet har därför icke funnit anledning till erinran mot att förslaget, med beaktande av vad utskottet nedan anför, lägges till grund för det fortsatta utredningsarbetet.

Byggnadsvolymen för centralblocket beräknas numera till 227 000 m³. På utskottets anmodan har vederbörande arkitektkontor verkställt förnyade kostnadsberäkningar. Arkitektkontoret har i skrivelse den 11 november 1952 meddelat, att totalkostnaden, som i propositionen angivits till 35 820 000 kronor, numera — med ett beräknat m³-pris av 186,55 kronor — kan approximativt beräknas till 42 347 000 kronor. Mot bakgrunden av detta belopp är det uppenbart, att det fortsatta utredningsarbetet i första hand bör inriktas på att åstadkomma så rationella lösningar som möjligt. Pro-

blemet om det för varje särskild klinik lämpligaste platsantalet bör sålunda ytterligare genomarbetas. Härvid bör även beaktas vad utskottet i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 151 till 1951 års riksdag under punkt 9:o) anfört i fråga om vårdplatser av rikskaraktär. Vidare böra alla möjligheter att utnyttja utrymmena så effektivt som möjligt omsorgsfullt tillvaratagas. Av vikt är uppenbarligen att medicinalstyrelsen och centrala sjukvårdsberedningen beredes tillfälle att under fortlöpande kontakt följa det fortsatta utredningsarbetet, så att av dessa myndigheter godkända ritningar med tillhörande kostnadsberäkningar avseende jämväl utrustningsbehovet i sinom tid kunna underställas riksdagen för prövning.

Utskottet har vid sin tillstyrkan av att principförslaget lägges till grund för det fortsatta utredningsarbetet även utgått ifrån, att den centralisering, förslaget innebär, öppnar möjligheter till besparingar i fråga om personal. I utredningens nuvarande skede saknas emellertid möjligheter till jämförelse mellan det framtida personalbehovet vid lasarettets utveckling inom nuvarande byggnadstyp och dess utveckling enligt den tänkta centralblocks-typen. Utskottet förutsätter därför att en sådan jämförelse utföres, när förslag till personalstat framdeles underställes riksdagens prövning.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må, i anledning av vad i förevarande proposition anförts beträffande uppförande av centralblock vid lasarettet i Lund, förklara sig icke vilja framställa erinran däremot, att staten, i enlighet med de principer som sedan lång tid tillämpats vid beviljande av statsbidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, skall bidra med hälften av de framtida kostnaderna för uppförande av ett centralblock vid lasarettet i enlighet med ritningar och kostnadsberäkningar, som — efter godkännande av medicinalstyrelsen och centrala sjukvårdsberedningen — må komma att framdeles av riksdagen godkännas.

Stockholm den 25 november 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Näsgård, Leander, Eric Ericson, Pålsson, Näsström, Sundelin, Bergh, Hesselbom, Erik Gustaf Andersson, Alfred Nilsson, Lundqvist och Edvin Thun; samt

från andra kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malm-
borg i Skövde, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd,
Wallentheim, Lindholm, Rubbestad, Åkerström, Kollberg, fröken Elmén,
herrar Persson i Växjö, Birke och Gustafsson i Stockholm.